

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೇಂಕಟನಾಥಾರ್ಯಃ ಕವಿತಾರ್ಕಿಕಕೇಸರೀ |
ವೇದಾಂತಾಚಾರ್ಯವರ್ಯೋ ಮೇ ಸನ್ನಿಧತ್ತಾಂ ಸದಾ ಹೃದಿ ||

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಬಾಲಕಾಂಡೇ

|| ಶ್ರೀರಾಮಜನನಸರ್ಗಃ ||

This document* has been prepared by

Sunder Kidambi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜಮಹಾದೇಶಿಕಃ

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

---

*This was typeset using skt, L^AT_EX, Itrans, and the Baraha font.

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

|| ಶ್ರೀರಾಮಜನನಸರ್ಗಃ ||

ನಿರ್ವೃತ್ತೇ ತು ಕೃತೌ ತಸ್ಮಿನ್ ಹಯಮೇಧೇ ಮಹಾತ್ಮನಃ |
ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯಾಮರಾ ಭಾರ್ಗಾ ಪ್ರತಿಜಗ್ಮುರ್ಯಥಾಗತಂ || ೧ ||

ಸಮಾಪ್ತದೀಕ್ಷಾನಿಯಮಃ ಪತ್ನೀಗಣಸಮನ್ವಿತಃ |
ಪ್ರವಿವೇಶ ಪುರೀಂ ರಾಜಾ ಸಭೃತ್ಯಬಲವಾಹನಃ || ೨ ||

ಯಥಾರ್ಹಂ ಪೂಜಿತಾಸ್ತೇನ ರಾಜ್ಞಾ ವೈ ಪೃಥಿವೀಶ್ವರಾಃ |
ಮುದಿತಾಃ ಪ್ರಯಯುರ್ದೇಶಾರ್ ಪ್ರಣಮ್ಯ ಮುನಿಪುಂಗವಂ || ೩ ||

ಶ್ರೀಮತಾಂ ಗಚ್ಛತಾಂ ತೇಷಾಂ ಸ್ವಗೃಹಾಣಿ ಪುರಾತ್ ತತಃ |
ಬಲಾನಿ ರಾಜ್ಞಾಂ ಶುಭ್ರಾಣಿ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾನಿ ಚಕಾಶಿರೇ || ೪ ||

ಗತೇಷು ಪೃಥಿವೀಶೇಷು ರಾಜಾ ದಶರಥಃ ಪುನಃ |
ಪ್ರವಿವೇಶ ಪುರೀಂ ಶ್ರೀಮಾರ್ ಪುರಸ್ಕೃತ್ಯ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮಾರ್ || ೫ ||

ಶಾಂತಯಾ ಪ್ರಯಯೌ ಸಾರ್ಧಮೃಷ್ಯಶೃಂಗಃ ಸುಪೂಜಿತಃ |
ಅನುಗಮ್ಯಮಾನೋ ರಾಜ್ಞಾ ಚ ಸಾನುಯಾತ್ರೇಣ ಧೀಮತಾ || ೬ ||

ಏವಂ ವಿಸೃಜ್ಯ ತಾರ್ ಸರ್ವಾರ್ ರಾಜಾ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾನಸಃ |
ಉವಾಸ ಸುಖಿತಸ್ತತ್ರ ಪುತ್ರೋತ್ಪತ್ತಿಂ ವಿಚಿಂತಯನ್ || ೭ ||

ತತೋ ಯಜ್ಞೇ ಸಮಾಪ್ತೇ ತು ಋತೂನಾಂ ಷಟ್ ಸಮತ್ಯಯುಃ |
ತತಶ್ಚ ದ್ವಾದಶೇ ಮಾಸೇ ಚೈತ್ರೇ ನಾವಮಿಕೇ ತಿಥೌ || ೮ ||

ನಕ್ಷತ್ರೇಽದಿತಿದೈವತ್ಯೇ ಸ್ವೋಚ್ಚಸಂಸ್ಥೇಷು ಪಂಚಸು |
ಗ್ರಹೇಷು ಕರ್ಕಟೇ ಲಗ್ನೇ ವಾಕ್ಯತಾವಿಂದುನಾ ಸಹ || ೯ ||

ಪ್ರೋದ್ಯಮಾನೇ ಜಗನ್ನಾಥಂ ಸರ್ವಲೋಕನಮಸ್ಕೃತಂ |
ಕೌಸಲ್ಯಾಜನಯದ್ ರಾಮಂ ದಿವ್ಯಲಕ್ಷಣಸಂಯುತಂ || ೧೦ ||

ವಿಷ್ಣೋರರ್ಧಂ ಮಹಾಭಾಗಂ ಪುತ್ರಮೈಕ್ಷ್ವಾಕುನಂದನಂ |
ಲೋಹಿತಾಕ್ಷಂ ಮಹಾಬಾಹುಂ ರಕ್ತೋಷ್ಠಂ ದುಂದುಭಿಸ್ವನಂ || ೧೧ ||

ಕೌಸಲ್ಯಾ ಶುಶುಭೇ ತೇನ ಪುತ್ರೇಣಾಮಿತತೇಜಸಾ |
ಯಥಾ ವರೇಣ ದೇವಾನಾಮದಿತಿರ್ವಜ್ರಪಾಣಿನಾ || ೧೨ ||

ಭರತೋ ನಾಮ ಕೈಕೇಯ್ಯಾಂ ಜಜ್ಞೇ ಸತ್ಯಪರಾಕ್ರಮಃ |
ಸಾಕ್ಷಾದ್ ವಿಷ್ಣೋಶ್ಚ ತುರ್ಭಾಗಃ ಸರ್ವೈಃ ಸಮುದಿತೋ ಗುಣೈಃ || ೧೩ ||

ಅಥ ಲಕ್ಷ್ಮಣಶತ್ರುಘ್ನೌ ಸುಮಿತ್ರಾಜನಯತ್ ಸುತೌ |
ವೀರೌ ಸರ್ವಾಸ್ತ್ರ ಕುಶಲೌ ವಿಷ್ಣೋರರ್ಧಸಮನ್ವಿತೌ || ೧೪ ||

ಪುಷ್ಯೇ ಜಾತಸ್ತು ಭರತೋ ಮೀನಲಗ್ನೇ ಪ್ರಸನ್ನಧೀಃ |
ಸಾರ್ಪೇ ಜಾತೌ ತು ಸೌಮಿತ್ರೀ ಕುಲೀರೇಽಭ್ಯುದಿತೇ ರವೌ || ೧೫ ||

ರಾಜ್ಞಃ ಪುತ್ರಾ ಮಹಾತ್ಮಾನಶ್ಚ ತ್ವಾರೋ ಜಜ್ಞಿರೇ ಪೃಥಕ್ |
ಗುಣವಂತೋಽನುರೂಪಾಶ್ಚ ರುಚ್ಯಾ ಪ್ರೋಷ್ಠಪದೋಪಮಾಃ || ೧೬ ||

ಜಗುಃ ಕಲಂ ಚ ಗಂಧರ್ವಾ ನನ್ಯತುಶ್ಚಾಪ್ಸರೋಗಣಾಃ |
ದೇವದುಂದುಭಯೋ ನೇದುಃ ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿಶ್ಚ ಖಾತ್ ಪತತ್ || ೧೭ ||

ಉತ್ಸವಶ್ಚ ಮಹಾನಾಸೀದಯೋಧ್ಯಾಯಾಂ ಜನಾಕುಲಃ |
ರಥ್ಯಾಶ್ಚ ಜನಸಂಬಾಧಾ ನಟನರ್ತಕಸಂಕುಲಾಃ || ೧೮ ||

ಗಾಯನೈಶ್ಚ ವಿರಾವಿಣ್ಯೋ ವಾದನೈಶ್ಚ ತಥಾಪರೈಃ |
ವಿರಜುವಿಪುಲಾಸ್ತತ್ರ ಸರ್ವರತ್ನಸಮನ್ವಿತಾಃ || ೧೯ ||

ಪ್ರದೇಯಾಂಶ್ಚ ದದೌ ರಾಜಾ ಸೂತಮಾಗಧವಂದಿನಾಂ |
ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯೋ ದದೌ ವಿತ್ತಂ ಗೋಧನಾನಿ ಸಹಸ್ರಶಃ || ೨೦ ||

ಅತೀತ್ಯೈಕಾದಶಾಹಂ ತು ನಾಮಕರ್ಮ ತಥಾಕರೋತ್ |
ಜ್ಯೇಷ್ಠಂ ರಾಮಂ ಮಹಾತ್ಮಾನಂ ಭರತಂ ಕೈಕಯೀಸುತಂ || ೨೧ ||

ಸೌಮಿತ್ರಿಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಮಿತಿ ಶತ್ರುಘ್ನಮಪರಂ ತಥಾ |
ವಸಿಷ್ಠಃ ಪರಮಪ್ರೀತೋ ನಾಮಾನಿ ಕುರುತೇ ತದಾ || ೨೨ ||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ಭೋಜಯಾಮಾಸ ಪೌರಜಾನಪದಾನಪಿ |
ಅದದದ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ಚ ರತ್ನೈಘಮಮಲಂ ಬಹು || ೨೩ ||

ತೇಷಾಂ ಜನ್ಮಕ್ರಿಯಾದೀನಿ ಸರ್ವಕರ್ಮಾಣ್ಯಕಾರಯತ್ |
ತೇಷಾಂ ಕೇತುರಿವ ಜ್ಯೇಷ್ಠೋ ರಾಮೋ ರತಿಕರಃ ಪಿತುಃ || ೨೪ ||

ಬಭೂವ ಭೂಯೋ ಭೂತಾನಾಂ ಸ್ವಯಂಭೂರಿವ ಸಮೃತಃ |
ಸರ್ವೇ ವೇದವಿದಃ ಶೂರಾಃ ಸರ್ವೇ ಲೋಕಹಿತೇ ರತಾಃ || ೨೫ ||

ಸರ್ವೇ ಜ್ಞಾನೋಪಸಂಪನ್ನಾಃ ಸರ್ವೇ ಸಮುದಿತಾ ಗುಣೈಃ |
ತೇಷಾಮಪಿ ಮಹಾತೇಜಾ ರಾಮಃ ಸತ್ಯಪರಾಕ್ರಮಃ || ೨೬ ||

ಇಷ್ಟಃ ಸರ್ವಸ್ಯ ಲೋಕಸ್ಯ ಶಶಾಂಕ ಇವ ನಿರ್ಮಲಃ |
ಗಜಸ್ಯಂಧೇಽಶ್ವಪೃಷ್ಠೇ ಚ ರಥಚರ್ಯಾಸು ಸಮೃತಃ || ೨೭ ||

ಧನುರ್ವೇದೇ ಚ ನಿರತಃ ಪಿತುಃ ಶುಶ್ರೂಷಣೇ ರತಃ |
ಬಾಲ್ಯಾತ್ ಪ್ರಭೃತಿ ಸುಸ್ಥಿಗ್ಧೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣೋ ಲಕ್ಷ್ಮಿವರ್ಧನಃ || ೨೮ ||

ರಾಮಸ್ಯ ಲೋಕರಾಮಸ್ಯ ಭ್ರಾತುರ್ಜ್ಯೇಷ್ಠಸ್ಯ ನಿತ್ಯಶಃ |
ಸರ್ವಪ್ರಿಯಕರಸ್ತಸ್ಯ ರಾಮಸ್ಯಾಪಿ ಶರೀರತಃ || ೨೯ ||

ಲಕ್ಷ್ಮಣೋ ಲಕ್ಷ್ಮಿಸಂಪನ್ನೋ ಬಹಿಃಪ್ರಾಣ ಇವಾಪರಃ |
ನ ಚ ತೇನ ವಿನಾ ನಿದ್ರಾಂ ಲಭತೇ ಪುರುಷೋತ್ತಮಃ || ೩೦ ||

ಮೃಷ್ಟಮನ್ನಮುಪಾನೀತಮಶ್ನಾತಿ ನ ಹಿ ತಂ ವಿನಾ |
ಯದಾ ಹಿ ಹಯಮಾರೂಢೋ ಮೃಗಯಾಂ ಯಾತಿ ರಾಘವಃ || ೩೧ ||

ಅಧೈನಂ ಪೃಷ್ಠತೋಽಭ್ಯೇತಿ ಸಧನುಃ ಪರಿಪಾಲಯ |
ಭರತಸ್ಯಾಪಿ ಶತ್ರುಘ್ನೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾವರಜೋ ಹಿ ಸಃ || ೩೨ ||

ಪ್ರಾಣೈಃ ಪ್ರಿಯತರೋ ನಿತ್ಯಂ ತಸ್ಯ ಚಾಸೀತ್ ತಥಾ ಪ್ರಿಯಃ |
ಸ ಚತುರ್ಭಿರ್ಮಹಾಭಾಗೈಃ ಪುತ್ರೈರ್ದಶರಥಃ ಪ್ರಿಯೈಃ || ೩೩ ||

ಬಭೂವ ಪರಮಪ್ರೀತೋ ದೇವೈರಿವ ಪಿತಾಮಹಃ |
ತೇ ಯದಾ ಜ್ಞಾನಸಂಪನ್ನಾಃ ಸರ್ವೇ ಸಮುದಿತಾ ಗುಣೈಃ || ೩೪ ||

ಹ್ರೀಮಂತಃ ಕೀರ್ತಿಮಂತಶ್ಚ ಸರ್ವಜ್ಞಾ ದೀರ್ಘದರ್ಶಿನಃ |
ತೇಷಾಮೇವಂಪ್ರಭಾವಾಣಾಂ ಸರ್ವೇಷಾಂ ದೀಪ್ತತೇಜಸಾಂ || ೩೫ ||

ಪಿತಾ ದಶರಥೋ ಹೃಷ್ಯೋ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಲೋಕಾಧಿಪೋ ಯಥಾ |
ತೇ ಚಾಪಿ ಮನುಜವ್ಯಾಘ್ರಾ ವೈದಿಕಾಧ್ಯಯನೇ ರತಾಃ || ೩೬ ||

ಪಿತೃಶುಶ್ರೂಷಣರತಾ ಧನುರ್ವೇದೇ ಚ ನಿಷ್ಠಿತಾಃ |
ಅಥ ರಾಜಾ ದಶರಥಸ್ತೇಷಾಂ ದಾರಕ್ರಿಯಾಂ ಪ್ರತಿ || ೩೭ ||

ಚಿಂತಯಾಮಾಸ ಧರ್ಮತ್ಮಾ ಸೋಪಾಧ್ಯಾಯಃ ಸಬಾಂಧವಃ |
ತಸ್ಯ ಚಿಂತಯಮಾನಸ್ಯ ಮಂತ್ರಿಮಧ್ಯೇ ಮಹಾತ್ಮನಃ || ೩೮ ||

ಅಭ್ಯಾಗಚ್ಛನ್ಮಹಾತೇಜಾ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರೋ ಮಹಾಮುನಿಃ |
ಸ ರಾಜ್ಞೋ ದರ್ಶನಾಕಾಂಕ್ಷೀ ದ್ವಾರಾಧ್ಯಕ್ಷಾನುವಾಚ ಹ || ೩೯ ||

ಶೀಘ್ರಮಾಖ್ಯಾತ ಮಾಂ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ಕೌಶಿಕಂ ಗಾಧಿನಃ ಸುತಂ |
ತಚ್ಛ್ರುತ್ವಾ ವಚನಂ ತಸ್ಯ ರಾಜ್ಞೋ ವೇಶ್ಮ ಪ್ರದುದ್ರುವುಃ || ೪೦ ||

ಸಂಭ್ರಾಂತಮನಸಃ ಸರ್ವೇ ತೇನ ವಾಕ್ಯೇನ ಚೋದಿತಾಃ |
ತೇ ಗತ್ವಾ ರಾಜಭವನಂ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಮೃಷಿಂ ತದಾ || ೪೧ ||

ಪ್ರಾಪ್ತಮಾವೇದಯಾಮಾಸುರ್ನೃಪಾಯೇಕ್ಷ್ವಾ ಕವೇ ತದಾ |
ತೇಷಾಂ ತದ್ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸಪುರೋಧಾಃ ಸಮಾಹಿತಃ || ೪೨ ||

ಪ್ರತ್ಯುಜ್ಜಗಾಮ ಸಂಹೃಷ್ಟೋ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಮಿವ ವಾಸವಃ |
ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಜ್ವಲಿತಂ ದೀಪ್ತ್ವಾ ತಾಪಸಂ ಸಂಶಿತವ್ರತಂ || ೪೩ ||

ಪ್ರಹೃಷ್ಟವದನೋ ರಾಜಾ ತತೋಽರ್ಘ್ಯಮುಪಹಾರಯತ್ |
ಸ ರಾಜ್ಞಃ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯಾರ್ಘ್ಯಂ ಶಾಸ್ತ್ರದೃಷ್ಟೇನ ಕರ್ಮಣಾ || ೪೪ ||

ಕುಶಲಂ ಚಾವ್ಯಯಂ ಚೈವ ಪರ್ಯಪೃಚ್ಛನ್ನರಾಧಿಪಂ |
ಪುರೇ ಕೋಶೇ ಜನಪದೇ ಬಾಂಧವೇಷು ಸುಹೃತ್ಸು ಚ || ೪೫ ||

ಕುಶಲಂ ಕೌಶಿಕೋ ರಾಜ್ಞಃ ಪರ್ಯಪೃಚ್ಛತ್ ಸುಧಾಮಿಕಃ |
ಅಪಿ ತೇ ಸನ್ನತಾಃ ಸರ್ವೇ ಸಾಮಂತಾರಿಪವೋ ಜಿತಾಃ || ೪೬ ||

ದೈವಂ ಚ ಮಾನುಷಂ ಚೈವ ಕರ್ಮ ತೇ ಸಾಧ್ವನುಷ್ಠಿತಂ |
ವಸಿಷ್ಠಂ ಚ ಸಮಾಗಮ್ಯ ಕುಶಲಂ ಮುನಿಪುಂಗವಃ || ೪೭ ||

ಋಷೀಂಶ್ಚ ತಾನ್ ಯಥಾನ್ಯಾಯಂ ಮಹಾಭಾಗ ಉವಾಚ ಹ |
ತೇ ಸರ್ವೇ ಹೃಷ್ಟಮನಸಸ್ತಸ್ಯ ರಾಜ್ಞೋ ನಿವೇಶನಂ || ೪೮ ||

ವಿವಿಶುಃ ಪೂಜಿತಾಸ್ತೇನ ನಿಷೇದುಶ್ಚ ಯಥಾರ್ಹತಃ |
ಅಥ ಹೃಷ್ಟಮನಾ ರಾಜಾ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಂ ಮಹಾಮುನಿಂ || ೪೯ ||

ಉವಾಚ ಪರಮೋದಾರೋ ಹೃಷ್ಟಸ್ತಮಭಿಪೂಜಯನ್ |
ಯಥಾಮೃತಸ್ಯ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಿಯರ್ಥಾ ವರ್ಷಮನೂದಕೇ || ೫೦ ||

ಯಥಾ ಸದೃಶದಾರೇಷು ಪುತ್ರಜನ್ಮಾಪ್ರಜಸ್ಯ ವೈ |
ಪ್ರಣಿಷ್ಟಸ್ಯ ಯಥಾ ಲಾಭೋ ಯಥಾ ಹರ್ಷೋ ಮಹೋದಯಃ || ೫೧ ||

ತಥೈವಾಗಮನಂ ಮನೈ ಸ್ವಾಗತಂ ತೇ ಮಹಾಮುನೇ |
ಕಂ ಚ ತೇ ಪರಮಂ ಕಾಮಂ ಕರೋಮಿ ಕಿಮು ಹರ್ಷಿತಃ || ೫೨ ||

ಪಾತ್ರಭೂತೋಽಸಿ ಮೇ ಬ್ರಹ್ಮ ದಿಷ್ಟ್ಯಾ ಪ್ರಾಪ್ತೋಽಸಿ ಮಾನದ |
ಅದ್ಯ ಮೇ ಸಫಲಂ ಜನ್ಮ ಜೀವಿತಂ ಚ ಸುಜೀವಿತಂ || ೫೩ ||

ಯಸ್ಮಾದ್ ವಿಪ್ರೇಂದ್ರಮದ್ರಾಕ್ಷಂ ಸುಪ್ರಭಾತಾ ನಿಶಾ ಮಮ |
ಪೂರ್ವಂ ರಾಜರ್ಷಿಶಬ್ದೇನ ತಪಸಾ ದ್ಯೋತಿತಪ್ರಭಃ || ೫೪ ||

ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿತ್ವಮನುಪ್ರಾಪ್ತಃ ಪೂಜ್ಯೋಽಸಿ ಬಹುಧಾ ಮಯಾ |
ತದದ್ಭುತಮಿದಂ ವಿಪ್ರ ಪವಿತ್ರಂ ಪರಮಂ ಮಮ || ೫೫ ||

ಶುಭಕ್ಷೇತ್ರಗತಶ್ಚಾಹಂ ತವ ಸಂದರ್ಶನಾತ್ ಪ್ರಭೋ |
ಬ್ರೂಹಿ ಯತ್ ಪ್ರಾರ್ಥಿತಂ ತುಭ್ಯಂ ಕಾರ್ಯಮಾಗಮನಂ ಪ್ರತಿ || ೫೬ ||

ಇಚ್ಛಾಮ್ಯನುಗೃಹೀತೋಽಹಂ ತ್ವದರ್ಥಂ ಪರಿವೃದ್ಧಯೇ |
ಕಾರ್ಯಸ್ಯ ನ ವಿಮರ್ಶಂ ಚ ಗಂತುಮರ್ಹಸಿ ಸುವ್ರತ || ೫೭ ||

ಕರ್ತಾ ಚಾಹಮಶೇಷೇಣ ದೈವತಂ ಹಿ ಭರ್ವಾ ಮಮ |
ಮಮ ಚಾಯಮನುಪ್ರಾಪ್ತೋ ಮಹಾನಭ್ಯುದಯೋ ದ್ವಿಜ |
ತವಾಗಮನಜಃ ಕೃತ್ನೋ ಧರ್ಮಶ್ಚಾನುತ್ತಮೋ ದ್ವಿಜ || ೫೮ ||

ಇತಿ ಹೃದಯಸುಖಂ ನಿಶಮ್ಯ ವಾಕ್ಯಂ
ಶ್ರುತಿಸುಖಮಾತ್ಮವತಾ ವಿನೀತಮುಕ್ತಂ |
ಪ್ರಥಿತಗುಣಯಶಾ ಗುಣೈರ್ವಿಶಿಷ್ಟಃ
ಪರಮಾನುಷಃ ಪರಮಂ ಜಗಾಮ ಹರ್ಷಂ || ೫೯ ||

|| ಇತಿ ಶ್ರೀರಾಮಜನನಸರ್ಗಃ ಸಮಾಪ್ತಃ ||